AI · TESLİMAT · BROWNFİELD

Kod yazmak hızlandı. İş neden hızlanmadı?

AI darboğazı kaldırmadı, yerini değiştirdi. Mevcut sistemde asıl maliyet kuralı bulmak ve kanıtlamak.

Muhammet Şafak • 3 Ekim 2026
muhammetsafak.com

BÖLÜM 01

Darboğaz

AI darboğazı kaldırmadı, yerini değiştirdi.

01

TEK İSTASYON

Darboğaz yok olmadı. Yer değiştirdi.

Yazmayı 3× hızlandırırsın ama review ve doğrulama yerinde kalırsa throughput'u üçe katlamış olmazsın.

YAZARIN GÖZLEMİ · İZLENEN BİR EKİP

Çıktı arttı; throughput düştü.

~2×

Kod üretimi

Ajanlara yaslanınca, kabaca iki kat

6

Hafta sonra

Daha yavaş teslim ediyorlardı

3×

PR kuyruğu

Pull-request kuyruğu üçe katlandı

2

Olay

Kökü kimsenin okumadığı değişikliklere çıktı

TESLİMAT HATTI

Throughput'u en yavaş istasyon belirler

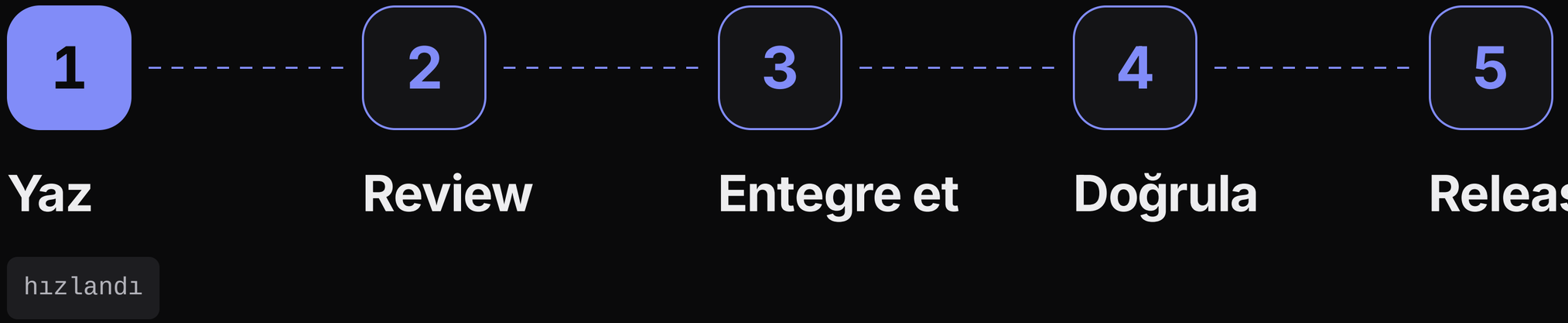

DARBOĞAZ NEREYE GİTTİ?

Hep pahalıydı, şimdi boğuluyor

Review

Üretim, insanların gerçek dikkat verebileceğinden hızlı PR çıkarıyor; review bir lastik damgaya bozuluyor.

Doğrulama

Test yazmak neredeyse bedava; süitler kararsız, zamana bağımlı testlerle doluyor.

Entegrasyon

Daha çok kod; daha çok coupling ve aynı mesajın iki kez gelip durumu bozmasının daha çok yolu.

DORA 2024 VE 2025 RAPORLARI, YAZIDAN AKTARIM

AI bir büyüteç, kısayol değil.

Güçlü teslimat pratiklerine sahip ekipler ondan daha çok verim alıyor; sahip olmayanlar disfonksiyonlarını daha hızlı sevk ediyor.

BU NE ZAMAN GEÇERLİ DEĞİL?

Hangi dünyada olduğunu bilmek

Greenfield, prototip, spike — Kısıt hâlâ üretim

- Henüz koruyacak bir aşağı taraf yok
- Hızlı git
- Var olmayan bir sisteme süreç kurma

Ekip, review kuyruğu, production — Kayma burada ısırır

- **Dürüst tutulacak bir şey var**
- **Başkaları production'a bağımlı**
- **Darboğaz yazmanın sonrasına taşınır**

BÖLÜM 02

Brownfield

Peki yıllardır çalışan bir sistemde?

02

BİLGİNİN NEREDE DURDUĞU

Greenfield ile brownfield

ÖLÇÜT	GREENFİELD	BROWNFİELD
"Doğru" nedir?	Siz tanımlarsınız	Sistem çoktan tanımlamış
Bilgi nerede?	Sizde ve talebi verende	Kodda, veride, insanların kafasında
Hatanın bedeli	Geri alınabilir	Canlı veriye ve kullanıcıya değer
Baskın maliyet	Üretim	Doğrulama

TAŞINAN ŞEY

Taşınan şey kod değil, kuraldır.

Brownfield'de asıl taşınan şey kod değil, kuraldır. Agent bilginin sizde olduğu işte çarpan, bilginin sistemde olduğu işte asistan.

KURAL NEREDE SAKLANIR

Üç yer, üç kazı yöntemi

Kod kuralın ne olduğunu söyler; nedenini çoğu zaman yalnız insanlar bilir.

Koddaki yazılmamış istisnalar — 15 satırda 3 iş kuralı

Verideki örtük kurallar — status sayıları, NULL'ın anlamı

İnsanların kafasındaki gerekçe — bilerek mi böyle?

BİR HAFTANIN DÜRÜST DÖKÜMÜ

Kod yazmak beş günün bir günü

gün, yaklaşık

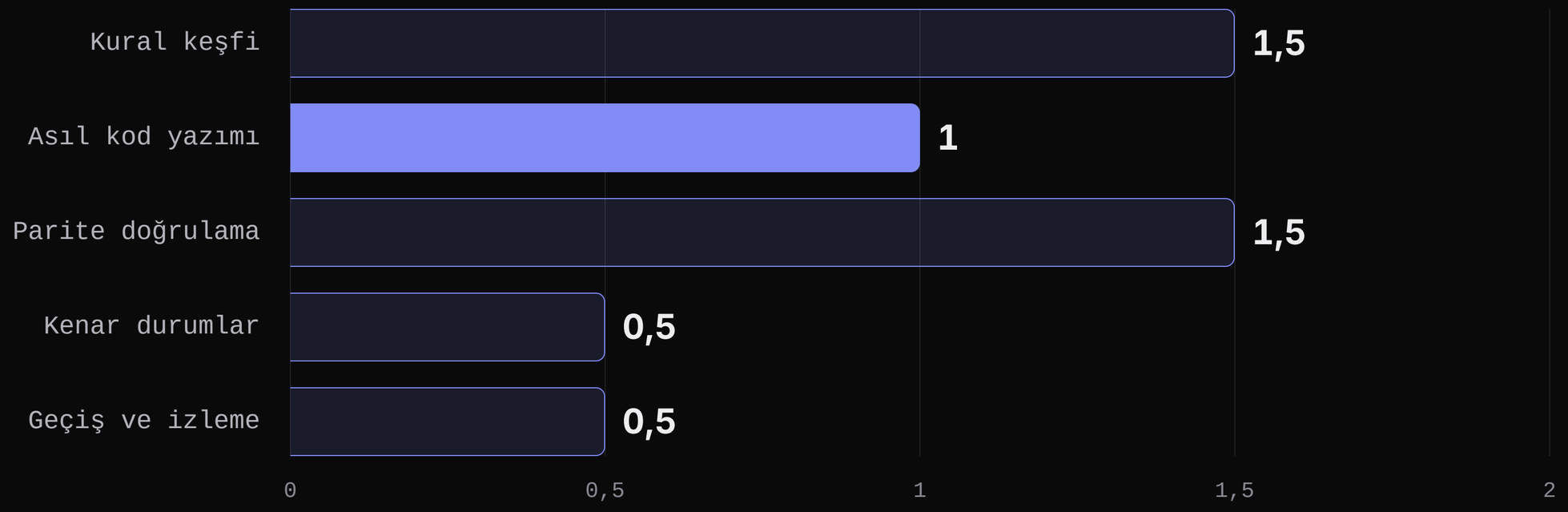

Yaklaşık dağılım, tek bir iş örneği: bir CRM modülünün taşınması.

AGENT NEREDE ÇARPAN, NEREDE ASİSTAN

Hızlandırdıkları ve hızlandırmadıkları

✓ **Mekanik dönüşüm**

Bir kalıbı başka bir kalıba çevirmek; saatler değil dakikalar.

✓ **Kod okuma**

Kural çıkarma; sonuç bir cevap değil, bir soru listesi.

✓ **Doğrulama araçları**

Eski ve yeni tarafı karşılaştıran script'ler, karakterizasyon testleri.

✗ **Kuralın geçerliliği**

Agent kuralı bulur; hâlâ istenip istenmediğini söyleyemez.

✗ **Doğrulamak**

Eskisiyle aynı sonucu ürettiğini göstermek günlük iş.

✗ **Geçiş ve koordinasyon**

Teknik zorluk değil; ama takvimde yer kaplıyor.

Dört kural

- [ ] Satır değil, bilinmeyen kural sayın.
- [ ] İlk yarım günü keşfe ayırın, tahmini ondan sonra verin.
- [ ] Doğrulamaya en az üretim kadar bütçe ayırın; oran genelde 1:1,5 civarında.
- [ ] Geçişi ayrı bir kalem yazın.

99

Kod yazmak hızlandı. Yılların ne anlama geldiğini anlamak hızlanmadı.

— **Muhammet Şafak** Sıfırdan hızlı, mevcut sistemde yavaş

Teşekkürler

muhammetsafak.com/tr/

Kaynaklar: sade.dev ve muhammetsafak.com yazıları